

V práci nemusí vědět, kam vyrážíte

Na hory do Rakouska nebo k moři do Egypta – zaměstnanec nemá povinnost hlásit konkrétní dovolenkovou destinaci svému nadřízenému. Mělo by stačit uvést míru rizika dané země dle covidového „semaforu“. Tu si pak ale musí hlídat po celou dobu dovolené.

LENKA JANČAROVÁ

PRAHA Třicetiletá Kateřina z Prahy ráda cestuje jen tak bez konkrétního plánu. Sbalí si batoh a vyrazí na cestu po Evropě. Její zaměstnavatel teď ale požaduje, aby mu před svým odjezdem oznámila cílovou destinaci.

Na základě ochranného opatření, které minulý týden vydalo ministerstvo zdravotnictví, by totiž lidé měli od 9. července v práci nahlásit míru rizika nákazy koronavirem v zemi, do níž se chystají. Některé firmy však žádají, aby zaměstnanec před odjezdem přesně určil zemi svého pobytu.

„Aktuálně v naší společnosti platí nařízení o vedení evidence zahraničních dovolených. Zaměstnanec před odjezdem musí nahlásit termín odjezdu a návratu a zemi, do které cestuje,“ sdělil LN mluvčí otrokovické pneumatikárny Continental Regina Feiferlíková.

Podle specialisty na pracovní právo z advokátní kanceláře Randl Partners Michala Peškara ale na něco takového nemají zaměstnavatelé právo. „Z mého pohledu je důležité, aby zaměstnanci nahlásili, že byli v zahraničí, a připo-

jili rizikovitost země. Nemusí už říkat, zda byli na Slovensku, nebo v Chorvatsku. Obecně to stačí,“ řekl LN Peškar.

Od rizikovitosti země se totiž odvíjejí další povinnosti. Lidé, kteří nemají dokončené očkování ani neprodělali covid v posledním půlroce, musí od 9. července při návratu ze zahraniční dovolené v zaměstnání předložit negativní test na koronavirus.

Podle aktuálního mimořádného opatření je bez testu (provedeného nejdříve pět dní po návratu) nesmí zaměstnavatel pustit na pracoviště, jestliže přijedou ze země s vysokou nebo velmi vysokou mírou rizika podle mapy cestovatele zveřejňované ministerstvem zahraničí. Ze země s mírným nebo středním rizikem může do práce s respirátorem, jež musí nosit až do výsledku testu.

Sankcionovat nelze

Advokát Adam Valíček je přesvědčen, že zaměstnanci nehrozí žádný postih ani v případě, že odmítne poskytnout jakékoli informace o své dovolené. „Zaměstnavatel není oprávněn po zaměstnanci vyžadovat sdělení, kde, resp. spektive v jaké zemi, trávil dovolenou. To, jakým způsobem a kde bude zaměstnanec dovolenou čerpat, je výlučně jeho záležitostí. Jelikož zaměstnavatel nemůže tuto informaci po zaměstnanci vyžadovat, její nesdělení nelze jakkoli sankcionovat,“ sdělil LN. Zodpovědnost za dodržení všech protipandemických opatření je pak na samotném zaměstnanci.

Tak to vidí například uherskohradištská společnost Mesit, výrobce letecké a vojenské techniky – od zaměstnanců vyžaduje pouze čestné prohlášení. „K danému ochrannému opatření sku-

Cestování „na blind“ jen s batůžkem na zádech může být letos komplikovanější. Turista by měl sledovat měnící se epidemiologickou situaci ve všech navštívených zemích, aby po návratu splnil všechna požadovaná opatření. FOTO PROFIMEDIA

pina Mesit přistupuje formou čestného prohlášení, kterým splní danou povinnost a zároveň tímto minimalizuje zásah do práv zaměstnanců,“ řekl LN personální ředitel firmy Jan Šebek Cholewa.

Testy si ale dovolenkáři musí zajistit po vlastní ose, protože Mesit v současné době zaměstnanců netestuje. K firemnímu testování se vrátí pravděpodobně až po skončení celozávodní dovolené.

Naproti tomu Škoda Auto s pravidelným testováním pokračuje. Z toho důvodu pracovníci nemusí hlásit zahraniční cesty, protože se testu stejně nevyhnou. „Proces plošného samotestování na pracovišti zůstává beze změny. Zaměst-

nanci provádějí testy pravidelně nejpozději po sedmi kalendářních dnech. Testujeme antigenními testy a výsledky evidujeme, případně pozitivní výsledky potvrzujeme PCR testy,“ řekla LN mluvčí Kamila Biddle.

S novým nařízením ministerstva zdravotnictví nesouhlasí ani Hospodářská komora ČR. „Zaměstnanec nemá povinnost svému zaměstnavateli sdělovat důvod čerpání a místo pobytu během dovolené. Hlášení místa pobytu zaměstnanec nemá oporu v právních předpisech. Zaměstnanec tak bez hrozby jakékoli sankce může uvést i fiktivní adresu,“ vysvětlil mluvčí komory Miroslav Duro.

Odpovědnost za škody

V takovém případě se zaměstnanec vystavuje riziku, že by mohl být zodpovědný za případné škody na straně zaměstnavatele, pokud by se prokázalo, že nedodržel vládní opatření při návratu ze zahraničí a je původcem rozšíření onemocnění v podniku. Zaměstnanec má totiž obecně povinnost dbát podle svých možností o vlastní bezpečnost, o své zdraví i o bezpečnost a zdraví ostatních spolupracovníků.

Stejně tak ale i zaměstnavatel musí předcházet rizikům, tuto povinnost mu ukládá zákon. Takže zaměstnanec ke sdělení údajů může vyzvat a doporučit mu postup, jak se má po návratu chovat – i v souladu s opatřeními ministerstva zdravotnictví.

Svaz průmyslu a dopravy připravil ve spolupráci s Asociací malých a středních podniků Hygienický manuál 4.0. Firmy v něm najdou platná nařízení a doporučení, která jim pomohou nastavit opatření v provozech tak, aby se epidemie dále nešířila.

Inflace zpomalila na 2,8 procenta

PRAHA Spotřebitelské ceny v červnu meziročně vzrostly o 2,8 procenta, tempo růstu oproti květnu zpomalilo o 0,1 bodu. Největší vliv na zdražování měly ceny aut a pohonných hmot. Meziměsíčně ceny stouply o půl procenta. Uvedl to Český statistický úřad. Podle analytiků zůstane inflace i ve zbytku roku nad dvouprocentním cílem ČNB a může atakovat tříprocentní hranici. čtk

Křetínský a Tkáč mají nový holding

PRAHA Spoluzakladatel skupiny J&T Patrik Tkáč vloží společně investice s podnikatelem Danie-

lem Křetínským do nového holdingu J&T Capital Partners, jehož cílem je správa všech stávajících a budoucích podílů ve společných projektech. Holding už odkoupil podíl 44 procent ve společnosti EPH (Energetický a průmyslový holding), další budou následovat, mimo jiné i 44 procent v mateřské společnosti fotbalového klubu AC Sparta Praha. čtk

Tucet plánů obnovy má zelenou

BRUSEL EU schválila prvních 12 národních plánů pocovidové obnovy, zelenou dostaly Španělsko či Itálie. Budou tak moci začít čerpat peníze z mimořádného fondu. Na Česko by dle české ministryně Aleny Schillerové (za ANO) měla přijít řada v září. čtk

Soukromé tryskáče mají žně

ALŽBĚTA TESÁRKOVÁ

PRAHA Když se mluví o krizi v letectví, již po celém světě způsobil koronavirus, provozovatelé společností s privátními letouny se mohou jen nenápadně pousmát – do jejich podnikání paradoxně pandemie vnesla doslova zlaté časy. K cestování luxusními tryskáči se od loňska uchylují i pasažéři, kteří běžně využívali komerčních linek. Lidé s nimi častěji létají na dovolenou i služební cesty.

V dobách nejtvrdějších opatření to byla mnohdy jediná možnost, jak se někam dostat. I po rozvolnění ale přetrvává strach z nákazy v jedné kabině s desítkami či stovkami dalších spolucestujících. Právě tyto důvody přivedly část pasažérů k pronájmu soukromého letounu. A to i navzdory cenám, které zůstávají pro „normální smrteľníky“ nedosažitelné.

Na dovolenou i za byznysem

Žně od loňského léta začínají i tuzemské soukromé letecké společnosti. „Celkově od loňského jara poptávka po soukromých letech vzrostla zhruba o pětinu. Proniká k nám více lidí, které by to dříve ani nenapadlo. Teď si ale řeknou: Dobře, mám naspořené nějaké peníze, vezmu svoji paní na dovolenou soukromým letadlem,“ potvrdil LN ředitel firmy Eclair Aviation Michal Laboutka.

„Také se na nás během krize obracelo stále více firem, které navzdory pandemii posílaly zaměstnance na služební cesty. Dříve se zdráhaly nasadit takový nadstandard, kvůli omezení linek jim ale často nic jiného nezbylo,“ dodal.

Rostoucí zájem LN potvrdili již dříve mluvčí největšího českého provozovatele privátní letecké dopravy ABS Jets Markéta Jana-

tová či zakladatel společnosti Aeropartner Richard Santus. Podle něj je zájem především o zahraniční cesty, Česko je na létání příliš malé. „Výjimečně létáme spojnicí Praha–Ostrava,“ řekl. Podle Janatové je to i tím, že na cesty po Česku se vztahuje DPH, což významně ovlivní cenu i u takto krátké trasy.

V růst, jaký nyní odvětví soukromých letounů zažívá, dříve ani nedoufalo. „Před pandemií jsme rostli pomalu. Lze říci, že jsme do provozu přidávali jedno letadlo za dva roky. Oproti tomu jen za letošek postupně zařadíme do provozu tři nová letadla a na příští rok máme rozjednané další projekty. Tak příznivá situace nebude trvat donekonečna,“ říká Laboutka.

Provozovatelé tak nabírali nové letušky, piloty a další provozní zaměstnance – v době, kdy velcí dopravci naopak kvůli nedostatku lidí propouštěli kvalifikovaný personál po stovkách.

Letadla mizí z trhu

Podle statistik globální společnosti WingX letos v červnu přesáhl pohyb soukromých byznysových jetů čísla z roku 2019 o dvacet procent. Komerční aerolinky jsou na tom přitom stále o 40 procent hůř než před pandemií.

Stále častěji si navíc vlastní tryskáče pořizují movití investoři. „Privátní letectví zažívá posledních osmnáct měsíců rozmach. Měli jsme přímo pohádkový rok,“ řekl agentuře Bloomberg Jim Simpson z ban-

ky First Republic, který má financování při koupi těchto strojů na starosti.

„S pandemií se začalo objevovat mnohem více zájemců o pořízení vlastního letadla. A je to vidět i na sekundárním trhu letadel – nabídky je tam nyní nejmenší za dvacet let,“ říká.

Většina vlastníků letadel dává stroje do péče právě leteckým společnostem, které pro ně zajistí nutný servis a pronájem alespoň zčásti uhradí náklady potřebné na provoz.

Statisíce za hodinu letu

S cenami za let soukromým tryskáčem ale ani stoupající poptávka zatím nepohnula. Stále se pohybují v řádu statisíců za hodinu letu v závislosti na velikosti letounu, ale také na úrovni služeb, které klient vyžaduje. „Jde o nákladný byznys, který na vysokých cenách stojí,“ říká Laboutka.

Na kolik tedy let soukromým tryskáčem vyjde? „Například hodinová sazba za letoun Gulfstream 200, který slouží pro střední vzdálenosti, je čtyři tisíce eur (přes 100 tisíc korun – pozn. red.) a je jedno, jestli letí jeden člověk, nebo devět lidí,“ vysvětlil.

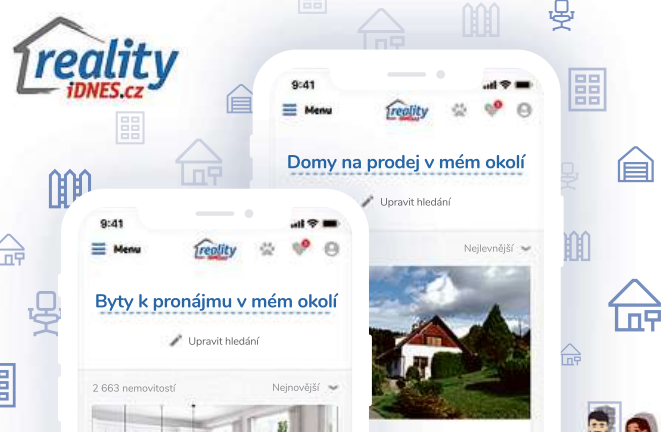
Obecně letectví přitom kvůli pandemii koronaviru zažilo jedno z vůbec nejtěžších období v historii. Výjimkou kromě privátního létání byly už jen nákladní lety, kterým se dařilo díky vzkvétajícímu nakupování přes internet. Během letní sezony se sice do vzduchu vrátila část cestujících, je však pravděpodobné, že se s podzimem krušné období částečně vrátí. To bude znamenat další příležitost pro provozovatele soukromých tryskáčů.

Vzkvétající byznys. Privátnímu letectví pandemie prospěla. FOTO ECLAIR AVIATION

Hledáte větší bydlení?

Zkuste to snadno ve vašem okolí

Nejlepší makléře najdete na www.RealitakRoku.cz